

Täysistunto

Torstai 27.10.2016 klo 16.00—20.13

9. Lakialoite laiksi tuloverolain muuttamisesta

Lakialoite LA 68/2016 vp Antero Vartia vihr ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

19.32 **Touko Aalto vihr:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva lakialoite on osa vihreiden vuoden 2017 vaihtoehtobudjettia.

Hallituksen esittämä 5 prosentin yrittäjävähennys on tarkoitettu tukemaan yrittäjyyttä sekä ulottamaan yhteisöveron taannoisesta alentamisesta koituneita hyötyjä vastaavalla tavalla myös henkilöyritysten puolelle. Huomattava osa pien- ja mikroyrityksistä on henkilöyrityksiä, jotka ovat työllisyyden parantamisen kannalta avainasemassa. Tasaisen, kaavamaisen yrittäjävähennyksen huono puoli on se, että hyöty kasautuu suurille ja hyvin menestyville henkilöyrityksille, kuten esimerkiksi apteekkareille, lakiasiaintoimistoille ja vastaaville.

Vihreät esittävätkin, että tulonjakovaikutusten tasaamiseksi yrittäjävähennykselle asetetaan katto 50 000 euron kohdalle. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikki henkilöyritykset siis saisivat vähennyksen tuohon rajaan saakka, mutta yli 50 000 euron tuloksen osalta 5 prosentin yrittäjävähennystä ei enää myönnettäisi. Tämä leikkaisi yrittäjävähennyksen hyötyjä kaikkein parhaiten menestyviltä yrityksiltä, mutta kannustevaikutus säilyisi muissa yrityksissä hallituksen esittämän suuruisena. Eduskunnan tietopalvelun laskelmiin mukaan tämä malli lisää verotuloja noin 23 miljoonalla eurolla.

Kaikkein fiksuinta olisi kohdistaa erilaiset verovähennykset ja -kevennykset sekä kannustimet suoriin työllistämistoimiin. Konkreettinen esimerkki olisi esimerkiksi vaikka se, että ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkaamisesta muodostuvat sivukulut poistettaisiin yhden vuoden määräajaksi. Se olisi kaikkein tehokkainta työllisyyden tukemista, ja tämä esitys pääsisi myös kaikkein pisimmälle siinä hallituksen esittämässä tavoitteessa.

19.34 **Heli Järvinen vihr:** Arvoisa puhemies! Haluan tukea tätä hyvää aloitetta. Ymmärän hyvin hallituksen tavoitteen yhdenmukaistaa yrittäjävähennyksellä erilaisten yritysten verokohtelua, mutta kuten moneen kertaan täällä salissa on todettu, ongelma on se, että yrittäjävähennyksen käyttöönotto hallituksen esittämällä tavalla ohjaisi suuren osan sen hyödystä nimenomaan hyvätuloisille yrityksille. Eduskunnan tietopalvelun arvion mukaan peräti lähes puolet koko yrittäjävähennyksen arvosta suuntautuisi ylimmälle palkka-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 108/2016 vp

luokalle eli eniten tienaaavalle kymmenykselle yrittäjäkentästä. Tässä vihreiden rajauksessa vedetään raja 50 000 euron tulokseen, mikä tarkoittaa siis sitä, että myös ne yrittäjät, joiden tulos on suurempi kuin 50 000 euroa, saisivat vähennyksensä 50 000 euron arvosta. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että parhaimmin tienaaavien yrittäjien tuloksesta saisimme säästöön parikymmentä miljoonaa muuhun tarkoitukseen. Se vastaisi paremmin ihmisten oikeudentajua, ja se raha tulee tarpeeseen: sitä voitaisiin hyödyntää esimerkiksi kakkostyypin diabeetikoiden lääkekorvausten säilyttämiseen.

19.36 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tämä edustaja Vartian lakialoite on rinnakkainen hallituksen tekemälle esitykselle 5 prosentin yrittäjävähennyksestä, jolla helpotetaan yritysten toiminta- ja työllistämisedellytyksiä hallitusohjelman mukaisesti. Edustaja Vartia esittää tässä omassa lakialoitteessaan ylärajan, jonka ylittävältä osalta yrittäjävähennystä ei enää myönnettäisi.

Arvoisa puhemies! Näkemykseni mukaan tämä edustaja Vartian esittämä yrittäjävähennykseen tehtävä kaavamainen yläraja kasvattaisi edelleen verotuksemme progressiota ja pienentäisi samalla kannusteita yritysten kasvulle siltä osin kuin tässä lakialoitteessa esitetty 50 000 euron tulosraja ylittyisi. Tätä vastaavaa ongelmaahan ei ole hallituksen alkuperäisessä esityksessä, joka koskee yrittäjävähennystä, joka myönnettäisiin kaikille henkilöyrityksille. Pidänkin hallituksen alkuperäistä esitystä tältä osin parempana, sillä me tarvitsemme yrityksiä, joilla on motivaatiota kasvuun ja työpaikkojen luomiseen.

Arvoisa puhemies! On totta, että kaikkein pienimpien yritysten toimintaedellytysten parantamiseen on syytä kiinnittää jatkossakin huomiota, mutta tätä hallitus on jo tehnytkin, muun muassa tuomalla maksuperusteiseen arvonlisäverotilitykseen liittyvän lakiesityksen eduskuntaan, ja myös muita esityksiä on tulossa.

19.37 Heli Järvinen vihr: Arvoisa puhemies! Äskeisen edustajan pelko tästä kynnysvaikutuksesta on turha, koska jos voitot ovat enemmän kuin 50 000 euroa, tämä lakiesitys ei veisi heiltä pois senttiäkään, euroakaan siitä yrittäjävähennyksestä, jonka he ansaitsevat siihen 50 000 euroon saakka. Sen ylittävistä tuloista sitä yrittäjävähennystä ei vain enää saisi. Eduskunnan tietopalvelu on laskenut, että tällä ratkaisulla edelleenkin se ylin desiili jäisi yrittäjävähennyksestä eniten hyötyväksi mutta eniten tienaaavien hyöty putoaisi alkuperäisestä 55 miljoonasta noin 35 miljoonaan euroon — eli hallitukselle jäisi 20 miljoonaa euroa oletettua enemmän muihin menoihin, vaikka niihin hyviin tarkoituksiin, joilla voisi tukea kaikkein pienimpien yksinyrittäjien mahdollisuuksia työllistää enemmän.

19.39 Touko Aalto vihr: Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Järvinen toi esiin, tämä vihreiden katto ei tuo mitään hassua marginaaliverokynnystä tähän esitykseen, vaan se on juuri niin kuin edustaja Järvinen sanoi tässä näin. Eli kysymys on nimenomaan siitä, että katto koskee 50 000:tä euroa. Kaikki, jotka siihen kuuluvat, saavat sen tuoton, myös ne rikkaimmat yrittäjät, mutta tosiaan 50 000 euron päälle sitten ei tule enää lisää.

On toki ymmärrettävää, että kaikki tällaiset raja-aidat ovat aina jonkun verran keino-tekoisia, mutta se on pienempi ongelma kuin se, mikä on ehdottomasti pihvi tässä, eli se, että kun rahaa on vähän, se raha pitää pystyä kohdistamaan mahdollisimman fiksusti, jotta se tukee parhaalla tavalla työllisyyttä ja yrittäjyyttä. Tämä esitys jakaa suurimman osan euroista sellaisille tahoille, jotka eivät oikeastaan käytännössä — ainakaan verojaoston asiantuntija-arvioiden mukaan — pysty käyttämään niitä työllisyyteen ja ihmisten palkkaami-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 108/2016 vp

seen. Sen takia on aina fiksumpaa käyttää ne suoraan työllistämiseen ja siihen luotavien kannustimien tukemiseen. Sen takia esitin tässä omanakin ajatuksenani myös sitä, että tuetaan mieluummin yrittäjyyttä ja yritysten kasvua sillä tapaa, että ensimmäisestä ulkopuolisesta työntekijästä koituvista palkkakustannuksista sivukulut annetaan vuoden määräjaksiksi anteeksi ihmiselle, joka palkkaa ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän.

19.40 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Olin tosiaan tulkinnut oikein tämän edustaja Vartian tekemän lakialoitteen ja ymmärsin kyllä jo alun perin, että tässä tosiaan tarkoitetaan tätä, että myös nämä yritykset, joiden verotettava tulos on yli 50 000 euroa, saavat yrittäjävähennyksen tähän mainittuun 50 000 euron rajaan asti, joten siinä mielessä nämä edustajien Järvinen ja Aalto kommentit olivat tarpeettomia.

Pidän kuitenkin itse joka tapauksessa tätä kannustinvaikutuksen puutetta tässä ongelmallisena siinä mielessä, että kyllä meidän yrityksillemme täytyy olla tarjolla riittävää motivaatiota kasvulle. Nimenomaan tämä työllistämisen lisääminen on yksi tämän hallituksen ehdottomasti tärkeimmistä tavoitteista, ja tähän meidän täytyy kaikilla toimenpiteillä pyrkiä, joten toistan vielä tämän oman kantani, että tämä hallituksen alkuperäinen esitys yrittäjävähennyksestä on mielestäni paljon selkeämpi eikä siihen myöskään sisälly mitään portaita.

19.41 Touko Aalto vihr: Arvoisa herra puhemies! Kun tästä yrittäjävähennyksestä keskustellaan, on hyvä muistaa se, että henkilöyritysten verotus on kauttaaltaan huokeampaa kuin osakeyhtiöverotus — se on syytä huomioida tässä vaiheessa. Ja sen takia, kun pyritään tasaamaan tätä verokohtelua, tämä perustelu on hieman jopa absurdi, että nyt pitää siten henkilöyhtiöiden verotusta vielä keventää, koska se on jo huomattavasti keveämpää. Jos tahdotaan tasata vaikutuksia, niin itse asiassa henkilöyhtiöiden verotusta (Puhemies koputtaa) pitäisi jopa kiristää, jos tämä tasapuolisuus on siinä se lähtökohta.

Ja toistan vain sen, että kun rahaa on vähän, se kannattaa kohdistaa siten, että se parhaiten tukee työllisyyttä ja yrittäjyyttä. Tässä tilanteessa suurin osa niistä euroista menee sinne ylimpään tulodesiiliin, ja sen vaikutus työllisyyteen ja yrittäjyyteen on hyvin, hyvin pieni ja jopa teoreettinen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.